1ste. Jaargang. **Curacao den 16n. Februari 1884.** **No 7.**

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD OP CURAÇAO, PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annoncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

WILLEM III

KONING BIJ DE GRATIE GODS.

Nog maar weinige dagen meer, en blijde vertolkt wederom het vroolijk wapperen van de Nederlandsche driekleur de vreugde van ons hart, dat onze Vorst en Vader Willem de derde den dag zijner geboorte mag herdenken; machtig zullen de stemmen onzer batterijen den moed en de fierheid van ons "Leve de Koning" doen weêrgalmen; zullen de vreugdevuren van stad en velden op Curaçao getuigen, hoe allen hier één zijn met het Moederland in gehoorzaamheid en trouw, in liefde en geestdrift jegens Hem, die *bij de Gratie Gods* met het hoogste gezag bekleed is over Nederland en Nederlandsche Koloniën!

Waarom dan jubelt de Nederlandsche natie op den dag die aan de geboorte herinnert van haren Koning? — Men teekene geen verzet aan tegen deze vraag; noch noeme haar den koelen waterstraal, waarmeê de nuchtere wijsgeer alleen bij machte is, aanstonds de geestdrift van het Koningsfeest te blusschen.

De Waarheid en heure glanzende afstraling is de ware schoonheid, leerde reeds Plato, de groote en dichterlijke wijsgeer. Maar toch merken wij hier op, dat die stralen voor ons niet glanzen zullen, zoo de waarheid-zelve niet eerst is begrepen en doorgrond. Zoo ook is het diep gevoel der waarheid niets minder dan de bron, het vuur en de gloed van alle ware geestdrift; maar zal ons hart in dien heiligen gloed wel kunnen ontvlammen, als niet vooraf het licht der waarheid helder ontstoken is voor onzen geest?

Daar moet dan aan de viering van den verjaardag des Konings eene verhevene waarheid ten grondslag liggen, die onder eene geheele natie van zoovele millioenen zielen zulk eene algemeene vreugde en geestdrift kan doen ontstaan. Wie, die ons haar aanwijzen, noemen en verklaren zal?— Hoe anderen die vraag ook willen oplossen, wij voor ons maken ons sterk, zeer velen op redelijke gronden tot de overtuiging en erkenning te brengen, dat onze geëerbiedigde Vorst-zelf die waarheid in haar zuiverste licht aan ons voorhoudt en haar onder de eenvoudigste formule en de voor iedereen begrijpelijkste woorden brengt zoo vaak Hij er ons aan herinnert dat Hij onze *Koning is bij de Gratie Gods.*

Wij beleven, helaas, den tijd waarin, reeds bijna eene eeuw lang, Vorsten en Volkeren zichtbaar gestraft worden, om reden dat zij het ware begrip van hunne rechten en plichten, de ware kennis van zich zelven— van eigen grootheid en eigen zwakheid— van hun oorsprong en van hunne bestemming jammerlijk verloren hebben. Ook dit is waar in het onderwerp dat wij behandelen. Want weet de Vorst niet waarom hij Koning is, en weet of wil het volk niet begrijpen door welk recht zijn Vorst Koning is, dan gaat er een van de grootste maatschappelijke waarheden verloren. Welnu, de miskenning van iedere maatschappelijke waarheid bracht steeds hare straf mede; en vreeselijk is de kastijding die de burgerlijke maatschappij en hare hoofden getroffen heeft door de groote Revolutie der vorige eeuw in Frankrijk en door alle andere omwentelingen die van toen af de maatschappij in beroering hebben gebracht. In onze dagen is het van kwaad tot erger gekomen. Revolutie maken werd de leus der volkeren, en wel om de eenvoudige reden dat ingebeelde wijsgeeren, te beginnen met J. J. Rousseau, in zijn Contrat Social, *de Revolutie* gepredikt hebben.

Revolutie noemen wij iederen geweldigen opstand der burgers tegen de gevestigde orde en wettige regeering in eenen staat; maar *de Revolutie*, is de leer van zulke valsche beginselen over den oorsprong, het wezen, en de roeping van de maatschappij, die uit moeten loopen op aanhoudende omverwerpingen van het burgerlijk gezag.

Geen gerustheid en veiligheid meer onder de burgers van eenen Staat, waar de dwalingen van de revolutie ingang mochten vinden: geen zekerheid meer voor den eigendom, waar het communisme den volke geleeraard wordt; geen tevredenheid meer onder de arbeidende klassen der maatschappij, noch trouw en oprechtheid jegens de meesters, zoo in de werk- en vergaderplaatsen van arbeiders de apostelen van het socialisme worden toegelaten, gehuld in den mantel der moderne wijsheid en declameerend over de harmonie tusschen de vruchten des arbeids en het kapitaal. Wat verder het nihilisme in Rusland en het zoogenaamde patriotisme in Ierland voor vorst en volk al rampzaligs heeft voortgebracht en voortgaat met dynamiet en revolver voort te brengen, ligt te versch nog in het geheugen om er hier langer bij stil te staan. Genoeg: de Revolutie met hare monstertelgen *Communisme, Socialisme, Nihilisme* en *Patriotisme* verstoort vrede, rust en veiligheid onder de burgers; weigert rechtmatige hulde te brengen aan het gezag, en gehoorzaamheid te betoonen aan de wettige machten; doet de tronen der vorsten waggelen en staat des noods den vorst-zelf naar het leven.

Welke macht zal die geweldige strooming van den revolutionairen geest kunnen stuiten; welk geneesmiddel het gezonde, frissche leven weder teruggeven aan de menschelijke maatschappij, tegenwoordig door zoovele dwalingen vergiftigd?

Wij voor ons, als Katholieken en Nederlanders, gaan er trotsch op, dat wij aanstonds met een antwoord op die gewichtige vraag gereed zijn. Als Katholieken komt ons terstond de beroemde Encycliek van Z. H. Paus Leo XIII van 29 Juni 1881 weder voor den geest. De woorden die Z. H. daar in die meesterlijk geschreven wijsgeerige en godgeleerde verhandeling over de menschelijke maatschappij en haren Goddelijken oorsprong, over het gezag der Overheden, en de rechten en plichten van vorst en onderdaan beiden, tot de geheele wereld richtte, waren uit het hart gesproken van iedereen, die op de hoogte is van den tegenwoordigen rampzaligen toestand onzer maatschappij, en in de *waarheid-alleen* het heilmiddel willen erkennen tegen de revolutionaire dwalingen. Wij kunnen niet nalaten hier tevens te herinneren, hoe dat Opperherdelijk woord, gesproken tot alle Patriarchen, Primaten, Aartsbisschoppen en Bisschoppen der Katholieke Kerk, ook luide werd toegejuicht door de machtigste Mogendheden der geheele wereld. Evenwel, het ligt juist niet binnen de grenzen van onze stof, er ook zelfs maar een beknopt overzicht van te geven; maar de verhevene slotsom er van is: geen troon staat vast, die de *Gratie Gods* niet als zijnen grondslag erkent.

Als Nederlanders streelt het ons national gevoel niet weinig, dat het gezond verstand van onze natie evenzeer als de hooge wijsheid onzer Vorsten — en beide gesteund en voorgelicht door de Goddelijke openbaring,— het kleine Nederland in menig opzicht tot een toonbeeld verheffen voor anderen natiën op het stuk van wijsgeerige en Christelijke denkbeelden over maatschappelijke vraagstukken.

Zijne Majesteit, onze geëerbiedigde Koning, staat hier dan ook op den voorgrond, door zich te noemen: *Koning bij de Gratie Gods.* Ziedaar den oorsprong verklaard van alle gezag, en tegelijk eene hulde gebracht door onzen Vorst aan den Koning der Koningen. Niets is ook natuurlijker dan dit. Het "*vermenigvuldigt u*" eenmaal door God uitgesproken was tevens het scheppingswoord der menschelijke maatschappij; en even als de Schepper van het familieleven of huisgezin zijn Goddelijk gezag deed afstralen op het hoofd van dat gezin—op den Vader, zoo ook ontving de Maatschappij, die zonder hoofd en leidsman niet denkbaar is, door Gods goedheid— door de Gratie Gods—een Vader, een bestuurder, een Vorst, die, eenmaal rechtens aan het hoofd der Maatschappij gekomen, in zich het beeld omdraagt van Hem die Zijne bevelen geeft in Hemel en op Aarde.

Met welk recht kan nu nog de Revolutie hare dwalingen verkondigen: "Het beginsel van alle Souvereiniteit berust essentiëel in de natie"; of "de wet is de uitdrukking van den algemeenen wil"? Het gezond verstand verzet er zich tegen met alle macht, en God-zelf bevestigt die uitspraak van onze rede, als Hij ons openbaart: "Door Mij regeeren de koningen........ door Mij gebieden de vorsten en vellen de machhebbers vonnis."

Er behoeft niet verder op gewezen, hoe weldadig dit verheven beginsel op de Maatschappij werken moet. Gehoorzaamheid en trouw aan het wettig gezag wor-

den er door bevorderd en geadeld in niet geringe mate; hechtheid en duurzaamheid van het eenmaal gevestigde gezag vinden er vaste waarborgen in; en wel verre dat die hooge *genade Gods* de Overheid tot willekeur en onrechtvaardigheid zal vervoeren, is zij voor haar een spoorslag om, volgens de Vaderlijke vermaning van Paus Leo III, "een voorbeeld te nemen aan den zoo goeden en grooten God, van wien zij haar gezag ontvangen heeft, en dat zij Hem zich voorstellen als model in het beheer der openbare zaak, het volk besture met billijkheid en onkreukbare eerlijkheid, aan de noodige gestrengheid een Vaderlijke liefde parende."

Zoo dan straalt in het licht van die waarheid, het beeld van Onzen geliefden Vorst en Koning met volle schoonheid en Majesteit; haar gloed-alleen ontsteekt waarachtige geestdrift in de harten zijner onderdanen en doet hen met ongeveinsde vreugde jubelen op den herinneringsdag zijner geboorte:

LANG LEVE WILLEM III,
Onze Koning bij de Gratie Gods.

KIMAMENTOE DI UN BARCOE.

Den e dianan-akí tabatien noticia, koe di tripulacion di *San Augustin*, koe a kima den Golfo di Biscaya, 17 persona, den nan 2 pasagier, a jega na Dover den vapor *Grantully*.

Un di e hendenan ai koe a scapa, eerste machinist Armstrong, a conta e gran desgracia-ai asina:

Té dia 16 di December toer cos tabata bai masjá bon. Pa banda di 2 or i cuartoe tramerdia, di cuater machinist a bin doena nobo, koe foi dek di mei-mei deur di schot di cada banda huma tabata drenta kamer di machien. Unbé nan a sospecha, koe carbonsteen a cende di mees, i toer pomp tabata poner klaar pa traha. Ma pronto nan a haja sabi, koe e kimamentoe tabata den un di e kamernan di dek di mei-mei na stuurboord, camina nan tabata warda pan ja. Nan a coeminza paga, ma e hangitji smal-nan tabata asina jeen di huma, koe hendenan mester a hui. No a dura muchoe ora candela a pega bakboord també. Nan a poerba di tene e candela na un lugar so di barcoe, serando toer e boca di schot-nan. Un momento nan a kere koe nan a logra, ma poco-poco kimamentoe tabata bai padilanti. Riba di esai kaptan a praai un brik koe a jega cerca i mester a toema na sleeptouw tres boto di *San Augustin* koe major parti di 85 hende di tripulacion (den nan 3 pasagiers noema). Ma e brik a sufri masjar i no por a haci sirbici mas. Dos di e botonan camina hopi hende a drenta caba, a drief bai i nan no a tende nada mas di nan, e otro a bolbe n'e barcoe na candela. Na subimentoe un di e matroosnan tabata machicar mei-mei di e boto i e barcoe, i dia siguiente e tabata morto.

E barcoe tabata para ketoe, nan a paga toer candela di machien, ma e kimamentoe tabata sigi coe furia. Tabatien ainda tres boto grandi abordo, ma un di nan a kima caba. Pa 11 or di anochi nan a haja dos vapor na bista. Nan a tira e ultimoe dos botonan na awa i toer homber casar koe tabatien abordo a drenta nan i coe un lanterne padilanti nan a rema bai n'e stoombootnan.

Su manicé mainta master grandi a cai coe un boroto grandi. Kaptan Juan a hajé riba su curpa i el a kibra un pia. Na desesperacion di e desgracia-ai e dos officiernan a core, drenta kajuit i tira curpa mata. Nan a hiba e kaptan na sala di huma (sigar) i dokter a verbind é.

Cuater matroos kier a poerba ainda pa ultimoe bé di baha den dek di abao pa paga candela tantoe koe tabata posibel. Nan toer a sali cai den bodega i flam a dristui nan. Nan kegamentoe tabata kibra coerazon, i haci ainda mas grandi desesperacion di esnan, koe a sobra. Un fogonero a mata su curpa coe un punjá; dos otro homber a salta na awa i hoga.

Madrugá di dia sigiente nan a haja vapor *Governor* na bista, i el a saca dos boto. Nan no por a jega cerca *San Augustin*. Un matroos, masjá bon landador por a bini n'e boto, un otro a poerba, ma el a hoga. Pa banda di 2 or otro barcoe a manda un boto i 5 ó 6 hende a scapa.

Kaptan Juan a bisti reddinggordel (un cos rondó di corki pa salba hende, koe cai na awa) i tabata poerba bai n'e boto, ma e *gordel* tabata strobele di landa, el a kité tira fó, ma e tabata asina cansar caba, koe despues di a bringa un cuartoe di ora mas coe laman, na bista di su matroos fielnan el a hiza su mannan na laria i el a zink pa semper.

Un pasagier i seis matroos mas a bisti reddinggordel i tira curpa na awa, pasobra peliger tabata bira cada ora mas grandi; nan toer a hoga. Por ultimoe un officier mas a topa mees suerte.

Algun ora despues e vapornan koe a jega cerca pa bin juda, mirando koe nan no por a haci nada mas, nan a sigi nan camina i verdwijnen foi bista, i e hendenan koe a sobra ainda den di e barcoe na candela, a keda sperando un morto sigur.

Tabata un anochi terribel. Tabatien 17 hende abordo i nan mester a pasa nochi riba e dek di heroe geroei. Nan toer su zapatoe a kima; di mas di nan pia tabata kimar també i no tabatien ni coeminda ni awa di bebe abordo mas. E barcoe no tabata nada mas koe un monton di miseria; su schoorsteen i master di adilanti a tumba un banda.... dek a coeminza zak.... toer speranza di salbacion tabata perdir...... ora su manecé mainta vapor *Grantully* a parce na bista, i despues di 5 ora di trabao, coe gran peliger el a scapa nan toer.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

De stoombooten van de Red „D" lijn zullen van Curaçao naar New York vertrekken: 27 Febr: 7 en 19 Maart—Zij worden uit New-York hier verwacht: 24 Febr; 6 en 20 Maart.

— Het veel besproken plan om van de plantage *Hato* naar de stad eene waterleiding te leggen gaat allerwaarschijnlijkst verwezenlijkt worden. Een maatschappij zal weldra tot stand komen om dan aanstonds den arbeid te ondernemen. Het kapitaal waarmede men de kosten van den aanleg denkt te kunnen bestrijden moet zelfs de som van 70,000 gulden niet te boven gaan.

De schoonste zon van Schrikkelmaand
Zal dra op heure zegekar
Ons jub'lend Curaçao bestralen.
Maar ziet, hoe daar ook „zevenstar"
Naar 't feest zich spoedt, een weg zich baant
Om neven 't zonnelicht te pralen.

Met welk een schat van vreugde ons 't zonlicht koom beschijnen,
Die star doe, Curaçao, uw laatste leed verdwijnen!

Part. Corresp.

NEDERLAND.

De heer Otto van Rees, Voorzitter van de Tweede Kamer, is bij koninklijk besluit van 20 Januari j. l. tot Gouverneur-Generaal benoemd van Ned. Oost-Indië. Zijn vertrek naar Batavia is vastgesteld op 28 Februari.

— Omstreeks half Januari is het eindelijk bekend geworden, wie de edele gever of geefster was die als N. N. gedurende tal van jaren de *Nederlandsche Maatschappij van Weldadigheid*, met vorstelijke mildheid bedacht. Het geheim werd, in eene openbare samenkomst van de afdeeling 's Gravenhage, door den Voorzitter van Commissarissen, jhr. mr. J. K. W. Quarles van Ufford ontsluierd met de mededeeling, dat die N. N. is geweest wijlen H. K. H. Prinses Marianne der Nederlanden. Gedurende 18 jaren heeft Prinses Marianne de Maatschappij met ƒ 117,000 begiftigd. Hoe vaak ook door commissarissen aangezocht, haar naam bekend te bekend te mogen maken, te meer omdat men algemeen een bepaald persoon als gever noemde, bleef de Prinses dit volstrekt weigeren. Eerst dezer dagen gaven de erfgenamen der overleden Vorstin verlof, aan het Nederlandsche volk bekend te maken, wie het geweest is, die de *Maatschappij van Weldadigheid*, op zoo vorstelijke en tevens edele wijze heeft gesteund.

EGYPTE.—Baker Pacha werd op zijnen marsch naar de stad Tokar, alwaar zijne hulp voor de bezetting dringend noodig was, met 3500 man geheel verslagen. Hij verloor 2000 man aan dooden en gewonden, alsmede zes kanonnen. Baker Pacha zelf had nog het geluk met de overgeblevene troepen naar Trinkitat af te kunnen trekken, alwaar een Engelsch oorlogsschip hen vervolgens opnam en naar Suakim overbracht.

— Londen, 7 Feb.—Te Suakim zijn weder nieuwe en sterke verschansingen opgeworpen. Er bevinden zich 3000 man in de stad. De 180 matrozen die te Suakim aangekomen zijn, bezetten een sterke stelling, voorzien van Gatling-kanonnen. Ook de 1000 zeelieden, die zich op het transportschip Orontes bevinden met bestemming naar Suez, zullen verder naar Suakim stevenen.

CHINA. — De Opperbevelhebber van het Chineesche leger, Li-Hong-Chan zou bevel ontvangen hebben om een gedetailleerd plan van een veldtocht in Tonking te ontwerpen.

SAN FRANÇISCO— Den 6den Februari is hier een fabriek afgebrand; de schade beloopt meer dan ƒ 1,560,000.

PARIJS.— Op eene vergadering van Socialisten alhier den 11 Jan. gehouden, werd door de gezamenlijke leden verklaard, dat de oplossing van de arbeiders-kwestie alleen door eene revolutie kan geschieden.

— Den 2den Februari is de bekende Bonapartist, Oud-Minister en Afgevaardigde Eugène Rouher overleden.

PETERSBURG 21 Jan.— Men is hier alles behalve gerust over de plannen der Nihilisten. Zij schijnen weêr gruwelijke dingen op touw gezet te hebben; ten minste, men heeft dezer dagen in de nabijheid van het paleis Astaranoff de benedenverdiepingen van alle huizen, als ook de straten en stegen in den omtrek als met lantaarnen doorzocht om zich te verzekeren dat de veiligheid in dat gedeelte der stad toch niet twijfelachtig blijve. Ook de geheele stad wordt streng bewaakt.

Katholieke missie in Engelsch-Indië.

De Belgische Jezuiëten hebben, naar wellicht velen zullen weten, in Bengalen, de hoofd-provincie van Engelsch-Indië, seders jaren een bloeiende missie. Zelfs de Aartsbisschop van Calcutta, de residentie van den Onder-Koning, is een Vlaming, Mgr. Goethals. Rijk is de zielenoogst, welke jaarlijks door de Belgische Missionarissen in Zuid-Oostelijk-Indië wordt gegaard. Overal waar Statiën dier missie gevestigd zijn, is de Katholieke Godsdienst in vollen bloei.

Een der Paters, Pater van Impe is onlangs overleden. Deze was *fellow*, d. w. z. lid van den Senaat der Universiteit. Op een plechtige vergadering, dezer dagen door dit geleerde korps gehouden, verkondigde de Onder Kanselier van Indië, een Protestant, de heer Reijnolds, den lof van den overleden pater, en wees er met voorliefde op, „dat deze deel uitmaakte van de doorluchtige Societeit, die den naam draagt van den Stichter des Christendoms, en die zooveel heeft bijgedragen tot den Zedelijken vooruitgang van Indië......"

Ziedaar hoe een hoog geplaatst Engelsch ambtenaar, in een vergadering van geleerden over Jezuiëten spreekt.

NOTICIA.

PROGRAMA
DI
FIESTA DI PUEBEL

KOE BESTUUR DI COLONIA CURAÇAO
lo doena
DIA 19 DI FEBRUARI DI 1884.

1ᵉ. PARTI.

PROMÉ KOE MERDIA.

Spriet— 10 Premio di ƒ 1.—

Subi cabuja foi den awa, 4 premio di ƒ 2,25.

Poestamentoe di landa; 1e Premio ƒ 4,50, 2e premio ƒ 3,— 3e premio ƒ 1,50.

2ᵉ PARTI.

TRAMERDIA PA 3 OR.

NA PIETERMAAI.

1e. Poestamentoe di corre coe algun strobamentoe, for di cas di Sr. M. Henriquez Cadet té na school di Foiporta; 1e. Premio ƒ 5.— 2e premio ƒ 3.— 3e premio ƒ 2.— 4e premio ƒ 1.—

2e. Pasamentoe di ringitje riba buricoe dilanti Tempel. 1e. Premio ƒ 15.- 2e premio ƒ 10.—

3e Corrementoe den sacoe coe mascarada dilanti Gouvernement i

NA OTROBANDA.

Meescos for di cas di Sr. Ossenbruggen té na cas di Sr. C. A. H. Barge; 16 premio di ƒ 1.12½. Lo corredornan haja sacoe i mascarada na lugar mees.

4e Paloe sebar.

3ᵉ. PARTI.

DI 6 OR. TE 8 OR. DI ANOCHI.

Fiesta pa muchanan di School di Goebiernoe.

DESPUES
VUURWERK
dilanti Gouvernement.

NOBO DI COENUCOE.

Toer camina banda di abao, koe nos a pasa siman pasar, maisji ta bon parar i contrari na casi toer camina di banda arriba toer ta para tristoe, akí secura a caba coe cosecha, maar falta poco na toer camina banda abao lo nos haja cosecha i na hopi camina mees un bon cosecha.

Un bon nobo nos tien di participa, esta: koe nos a tende, i cos mesté ta sigur, koe Punda lo haja awa frescoe, no sacar pa medio di un poos Artesiano, maar pa medio di un waterleiding lo nan hiba awa for di plantagie *Hato* na Punda. Un Compania lo bin ta formar koe lo haci toer gastoe pa es trabao grandi. Un trabao di tantoe probechoe pa toer hende di Punda. Nos ta gaba coerasji i animoe di es Sjonnan, koe a boeta mân na un trabao asina. Si nos ta bon informar, toer trabao lo no costa mas koe 70,000 florin, koe ta un Kapital bien chikitoe pa intrest grandi koe lé doena. Pasobra si na tem di mas secoe fuentenan di Hato a doena mas koe 100 boco, toer dia i den tem di awa 2 a 300 boco, nos ta comprendé koe ningun hende koe tien placa ta haci un mal negoci di drenta den es compania koe lo doena mas intrest koe comercio koe awor, manera nan dici, no ta doena nan pa biba. Punda anto lo ta judar i bien liger, pasobra den un anja i mei of podiser mas liger cos lo ta klaar.

Punda anto lo ta bon judar i judar pa coenucoe. Ai, si awor Punda ta bin juda nos na coenucoe anto toer cos lo ta drechoe. Es koe nos ta pidi no ta muchoe, awa, nada mas, awa pa nos i pa nos pober bestia.

Si nos ta bon informar, Goebier-

koe lo haja hopi placa es anja-akí, i belaster koe Compania di Phosphaat mester paga. Aruba sool lo doena goebiernoe un probechoe di mas ó menos 350,000 gulden. Si awor nan a kita poco noema di esai pa traha algun poz publiek of tanki grandi, ó koe nan mira di habri algun mina di un ó otro seroe, pasobra mas seroe koe es di Hato tien awa, p. e. di S. Pedro, i di haci un manera, koe es awanan por muha nos coenucoe i jena algun tanki ó poz. Awor nos no ta kere koe lo nan disa: O, ma boso pobernan no ta doena belaster, com awor nos por haci tantoe gastoe pa boso, pasobra ta berdad koe nos no ta paga belaster ó un poco belaster noema, ainto toch nos tien mees derechoe koe un jioe pober tien di pidi su Tata koe es koe el tien di mester pa bida, i koe su Tata por doené. Ma ta berde koe nos no ta paga muchoe belaster directamente, no ta nos pober koe ta paga hopi indirectamente, ora nos ta bai Punda coempra cos cara koe comerciantenan mesté bendé caro pa saca cuenta di belaster?

SISTEMA DI POZ DI BROOKLYN.

Dos mijl i mitar mas aleeuw koe last New-York tien un sistema di poz masjá curioso koe ta doena awa na acueducto di Brooklyn. (goot koe ta hiba awa na Brooklyn) Pa nan haja awa, nan a hinca den tera 100 pijp di heroe di 2 duim di-i (middellijn) di 40 a 100 pia hundoe. E pijpnan ta hincar na dos careda 15 pia aleeuw foi otro i cada pijp ta 12 pia di distancia un di otro. Asina anto e lugar koe e pijpnan ta cupa ta un repi smal di tera di cerca 800 pia di largoe i 15 di hanchoe. Meimei di e dos caredanan tien pipa mas diki horizontal net na altura [nivel] di tera, i cada un di e pijpnan, koe ta den tera, tien un otro pijp corticoe dwars, koe ta uni e punta di arriba coe e pijp largoe. Nan a ripara koe, si nan pone un pomp na un punta di e pijp horizontal i nan sera e otro punta, anto nan por pomp awa for di toer e cacoe poznan huntoe. Na practica e pomp no ta pone na un punta si-no net na meimei i toer dos punta ta serar. Pa un cos asina, nan ta usa un pomp grandi koe un machien di vapor ta haci e moef.

For di e pomp awa ta corre den un pijp di algun pia largoe noema i ta bacia den acueducto di Brooklyn. Ta imposibel pa un hende no sinta verwonder si é tende koe for di e sistema simpel aki, sin ningun fundamentoe di poz grandi, sin ningun depósito grandi, nan ta ricibi per dia na Brooklyn mas di 6.000,000 galon, ó 25000 ton di awa.

Na Jamaica tien un sistema di poz asina, algun mijl for di stad koe ta doena ainda muchoe mas awa; per dos estacion huntoe por ta geken 12,000,000 galon of 50,000 ton per dia.

Un di e pijpnan-aí hincar den tera topa na diferente hundoe e cinta lá di santoe di 15 á 20 pia diki separa for di otro coe cuater depósito di awa, es un di mas abao di as di 8 pia hundoe.

Nan ta kere koe e manera di busca awa nobo aki lo ta grandi utilidad i di muchoe balor publiek pa tur i coenucoe camina awa ta baars.

EEN SCHIP VERBRAND.

Dezer dagen werd gemeld, dat van de bemanning der *San Augustin*, die in de Golf van Biscaye verbrandde, personen, waaronder 2 passagiers, op de stoomboot *Grantully* te Dover zijn aangebracht.

Een dezer geredden, de eerste machinist Armstrong, verhaalt van de vreeselijke ramp het volgende:

Tot 16 Dec. ging alles naar wensch. 's Middags tegen 2½ uur kwam de derde Machinist echter meêdeelen, dat er rook in de Machine-kamer indrong — en wel uit het tusschendek door de zijschotten. Daarop kwam het vermoeden van zelfsontbranding der steenkolen op, en alle pompen werden in gereedheid gebracht om te werken. Maar weldra bleek, dat er brand was uitgebroken in een der tusschendekshutten, aan stuurboordzijde en wel in de hut, die tot linnenkamer diende. Men begon te blusschen, doch de nauwe gangen waren zoo dicht met rook bezet, dat de bemanning wijken moest. Het duurde nu niet lang, of 't vuur deelde zich ook aan bakboord zijde meê. Door het afsluiten van de waterdichte schotten werd beproefd den brand tot een gedeelte van het schip te beperken. Een oogenblik scheen dat te zullen gelukken, doch het vuur deelde zich langzamerhand verder meê. De kapitein praaide daarop een brik, die naderbij kwam en drie booten van de *San Augustin*, met het meerendeel van de 85 opvarenden [waaronder slechts 3 passagiers] op sleeptouw nemen zou. Maar de brik had te veel geleden en kon geen dienst meer doen. Twee van de booten, waarin reeds velen van de bemanning hadden plaats genomen, dreven weg, en men heeft er niets meer van gehoord; de derde boot keerde naar het schip terug. Bij het opklauteren raakte een der matrozen tusschen de zijde van het schip en de reddingsboot beklemd, en hij overleed 's anderdaags aan de gevolgen.

Het schip lag stil: alle vuren waren uitgedoofd, maar de brand woedde voort. Er waren nog drie reddingbooten aanboord, maar één er van was reeds verbrand. Des avonds te 11 uren kreeg men twee stoomschepen in het gezicht, en de twee laatste reddingbooten werden dus over boord gezet en alle gehuwde opvarenden moesten er in. Met een lantaarn voorop roeide men naar de stoomschepen.

Den volgenden morgen stortte de groote mast met veel geweld naar beneden. Kapitein Juan kreeg het gevaarte op het lichaam en brak een been. In wanhoop over deze ramp ijlde de tweede officier naar de kajuit en joeg zich een kogel door het hoofd de kapitein werd naar het rooksalon gedragen en daar door den dokter verbonden.

Vier matrozen wilde nu een uiterste poging wagen, om in het "vooronder" van 't schip te komen en het vuur zoo mogelijk nog te blusschen. Zij stortten echter allen in 't ruim en werden een prooi der vlammen. Hun gekerm was hartverscheurend en vergrootte de wanhoop der overgeblevenen nog. Een der stokers stak zich een dolk door de borst; twee anderen sprongen over boord en verdronken.

Bij het aanbreken van den volgenden dag kreeg men het stoomschip *Governor* in zicht, en dit schip zond twee booten uit. Deze konden de *San Augustin* echter niet naderen. Een matroos, een uitstekend zwemmer, wist er heen te komen; een ander beproefde het ook, maar verdronk. Des middags te 2 uren zond eene andere boot een sloep uit, en 5 of 6. man werden daarin nog opgenomen.

Kapitein Juan had zich, van een reddinggordel voorzien, te water begeven en beproefde ook de reddingboot te bereiken; maar de gordel belette hem in zijn bewegingen; hij ontdeed er zich van, doch hij bleek uitgeput te zijn, en na een kwartier uurs, ten aanzien van zijn trouwe bemanning, met de zee te hebben geworsteld, hief hij de handen omhoog en verdween toen in de diepte.

Een der passagiers en zes matrozen hadden zich intusschen ook, terwijl de nood op 't brandend schip grooter en grooter werd, van reddinggordels voorzien te water begeven, maar zij kwamen allen om. Zoo ook ten laatste nog een der officieren.

Na eenige uren waren de ter assistentie genaderde stoomschepen weer verdwenen, en de nog overgeblevenen wachtten den dood op 't brandend schip af.

't Was een vreeselijke nacht. Men moest— er waren nog 17 personen aan boord — op het gloeiend ijzeren dek overnachten. Aller schoeiel was verbrand; van de meeste ongelukkigen waren de voeten reeds verzengd; er was geen water en geen voedsel meer. Het schip was reeds een volmaakt wrak; fokkemast en schoorsteen waren omgeslagen, het dek begon te verzakken — alle hoop op redding was opgegeven, toen de *Grantully* den volgenden morgen opdaagde en met groot gevaar na 5 uren de overgeblevenen overnam.

PROGRAM

van de verschillende feestelijkheden, welke op het initiatief van de Curaçaosche jongelingschap, met de medewerking van de hier woonachtige Venezuelaansche en Columbiaansche jongelieden zullen plaats hebben ter meerdere opluistering van den verjaardag

VAN

Z. M. DEN KONING der NEDERLANDEN.

I.

Den 18n. te 8 uur des avonds:

CONCERT in de zaal der *Buiten-Sociëteit*, door het orkest van het muziekgezelschap *Harmonie*.

II.

SERENADE te middernacht langs de voornaamste straten der stad, met muziek, licht en vlaggen de geestdrift van het publiek gaande makende.

III.

Den 19n. van 10 tot 11 uur des vóórmiddags.

TOCHT MET MUZIEK in booten op de wateren der haven.

IV.

Van 3 tot 6 uur des namiddags:

LINTEDANS EN RINGSTEKEN TE PAARD. Met het dansen zal vóór het Gouvernements-huis een begin worden gemaakt, waarna de deelnemers daaraan zich langs de hoofdstraat van Pietermaai naar Scharloo zullen begeven, waar het RINGSTEKEN plaats zal hebben en de hiervoor benoodigde bogen, met bloemen versierd, gereed zullen staan.

V.

Te 8 uur des avonds:

TOCHT MET MUZIEK in de haven op versierde en geïllumineerde vlotten.

SCHITTERENDE VERLICHTING MET PIKTONNEN van de heuvelen rondom de stad.

De ingezetenen worden verzocht, de illuminatie der stad algemeen te maken door het plaatsen aan het front hunner woonhuizen van lichten, transparanten enz.

Curaçao, 13 Februari 1884.

De President,
C. ULDER.
De Secretaris,
H. CHAPMAN.

VERLOOFD:

Nicolas J. Evertsz

MET

Jeannette M. Pietersz.

Algemeene kennisgeving.

Curaçao, 10n. Februari 1884.

SE RIFA

LA CASA BLANCA en Curazao

valorada en mas de 60,000 florines, por 24,000 pesos fuertes dividido en 4,800 acciones, á 25 Bolivares ó sean 5 pesos fuertes la accion. El billete puede dividirse en cuatro partes, costando cada una de ellas 6¼ Bolivares.

Los billetes se venden en el establecimiento de M. DAGNINO & Cª.

MOVIMIENTO MARITIMO.

ENTRADA.

Febrero 9.

Balandra holandesa *San Juan*, de La Guaira. carga papelones.

Balandra holandesa *Vesta*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Febrero 10.

Vapor de guerra americano *Albatros*, de La Guaira.

Vapor americano *Maracaibo*, de Maracaibo, carga 592 bultos pª esta y 6328 pª New-York.

Goleta venezolana *Lafayette*, de Rio-Hacha via La Vela de Coro, carga ganado.

Balandra holandesa *San Juan*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Febrero 11.

Bergantin goleta americano *Odorilia*, de Nueva-York, carga carbon de piedra.

Balandra holandesa *Istrelia*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Balandra venezolana *Carmelita*, de Ptº Cabello. carga papelones.

Febrero 12.

Vapor americano *Caracas*, de La Guaira y Ptº Cabello, con carga pª Nueva-York.

Barca inglesa *Nelson Hewertson*, de Swansean. carga carbon mineral.

Goleta holandesa *Cleopatra*, de Maracaibo, carga mora.

Goleta holandesa *Clotilda*, de Aruba, en lastre.

Goleta venezolana *Caribe*, de La Vela de Coro. carga café y cueros.

Goleta venezolana *9 de Agosto*, de La Vela de Coro, carga café y cueros.

Goleta venezolana *Rosa*, de Pt Cabello. carga hueso.

Balandra holandesa *Momo*, de Ptº Cabello, carga papelones.

Febrero 13.

Goleta holandesa *Minerva*, de Aruba, en lastre.

Balandra holandesa *Zephyr*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Balandra holandesa *Amistad*, de Bonaire, carga oveja.

Balandra holandesa *Phénix*, de Bonaire, carga carbon, leña y dividive.

Balandra holandesa *Zilia*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Febrero 14.

Vapor americano *Valencia*, de Nueva-York carga 2397 bultos pª esta y 3786 pª Maracaibo.

Balandra venezolana *Propiedad*, de Ptº Cabello, carga frutas.

Febrero 15.

Goleta venezolana *Saeta*, de Maracaibo via Pt Cabello, carga papelones y mora.

SALIDA.

Febrero 8.

Vapor inglés *Essequibo*, pª Sabanilla, Cartagena y Colon.

Goleta holandesa *Julia*, (paquete) pª Stº Domingo.

Goleta holandesa *Minerva*, pª Aruba.

Febrero 9.

Goleta venezolana *Maria Eliza*, pª La Guaira.

Febrero 13.

Vapor americano *Caracas*, pª Nueva-York, via La Guaira.

Balandra holandesa *Istrelia*, pª Bonaire.

Febrero 14.

Balandra holandesa *San Juan*, pª Bonaire.

Rebista del Mercado.

NEW YORK, Febrero 6, 1884.

Azucar. (Mercado quieto).	
Cuba-Mascabado	5¾ @ 6
idem Centrífugo	6 @ 6¾
Ptº Rico	5¾ @ 5 13/16
Aloe	@ 10
Brazilete.	
Delgado	20 @ $ 25
Grueso	$ 25 @ 30
Café. (Existencia 32,698 sacos.)	
MARACAIBO.	
Trujillo	11 @ 11½
Boconó	11 @ 12
Mérida	11½ @ 13
Cúcuta	11½ @ 12½
Clases extras	13 @ 14
SABANILLA. (Existencia 5,157 sacos).	
Ordinario	11 @ 11½
Regular	11½ @ 12
Bueno	12½ @ 12½
Superior	12½ @ 13
Clases extras	13½ @ 15
LA GUAIRA, CARÁCAS Y Ptº CABELLO. (Existencia 1,473 sacos).	
Trillado	11 @ 12
Descerezado	12 @ 14
CORO	11 @ 11½
Bálsamo Tolu	@ 40
Bálsamo Copaiba	37½ @ 38
Cueros de chivo. (Mercado abatido.)	
Coro	@ 47½
Maracaibo	@ 33
La Guaira & Pto. Cabello	@ 32
Rio Hacha sin escojer	40 @ 47½
Cueros de venado. (Regular demanda).	
Orinoco	@ 32½
La Guaira	@ 37
Pto. Cabello	@ 35
Cueros de res. (Mercado en calma).	
CARÁCAS, LA GUAIRA Y Ptº. CABELLO.	
Dulces	18 @ 20
Salados	14 @ 16½
MARACAIBO.	
Dulces	16½ @ 18½
Salados	13 @ 15
SABANILLA, sin escojer	15½ @ 19
BOGOTÁ, idem	19 @ 21½
RIO HACHA, sin escojer	14 @ 15
ORINOCO, sin escojer	20½ @ 21½
Ptº PLATA	13 @ 15
Caucho.	
Pará fino	90 @ 92
id. ordinario	50 @ 52
Cacao. (Mercado quieto).	
Maracaibo	24 @ 25
Carácas	15 @ 22
Dividive. (Mercado quieto)	$ 40 @ $ 60
Lana	10 @ 11
Miel de abeja.	
de Cuba, por Galon en depósito	65 @ 66
de Sto. Domingo „ „	62 @ 63
Palo de mora.	
Maracaibo	$ @ 15.00
Sabanilla	$ 17.00 @ 18.00
Zarrapia	1.75 @ 1.85

Cambios. ☞ El cambio en Paris sobre Lóndres está hoy á fr. 25.16¼.

Sobre Lóndres,	Letr. Banqueras	á 3 d | v	$	@ 4 89
id.	"	" 60	"	@ 4 86
Sobre Paris,	"	" 3	" fres	@ 5 13⅛
id.	"	" 60	" "	@ 5 16¼
Sobre Hamburgo	"	" 3	" M.	@ 96
id.	"	" 60	" "	@ 95⅝

Azúcar Refinada.— El "drawback" sobre azúcar refinada ha sido reducido á $ 2.82 ménos 1 °/₀.

LISTA

de los números premiados en el sorteo de lotería núm. 79, de la Sociedad de Beneficencia La Amiga de los Pobres, verificado el domingo 3 de Febrero de 1884 en Santo Domingo.

Núms.	Prems.	Núms.	Prems.	Núms.	Prems.	Núms.	Prems.
7	$ 5	1484	$ 2000	2780	$ 5	3888	$ 10
56	10	1491	5	2821	10	3902	10
114	10	1597	5	2841	10	3924	5
117	5	1643	10	2845	5	3949	5
139	10	1659	10	2865	5	3992	5
255	5	1701	5	2892	10	3993	5
269	5	1709	5	2950	10	4010	5
385	5	1713	10	2953	5	4088	5
387	5	1754	5	2962	5	4099	5
470	5	1764	5	2971	5	4143	5
4.7	5	1779	5	2981	5	4244	10
502	5	1828	5	3007	5	4352	5
511	10	1867	5	3037	25	4391	5
531	5	1920	5	3057	5	4401	5
545	5	1953	5	3059	5	4452	5
576	10	1964	5	3065	10	4480	5
598	10	1996	5	3069	5	4541	5
605	10	1997	5	3086	5	4543	5
615	5	2000	5	3164	5	4556	5
672	5	2019	5	3171	5	4563	5
701	5	2040	5	3200	5	4567	5
721	5	2054	5	3206	5	4568	5
738	5	2055	5	3209	5	4593	5
743	5	2093	5	3232	5	4665	5
775	5	2205	5	3235	5	4701	5
789	5	2206	5	3263	5	4752	5
801	5	2251	5	3310	5	4753	5
806	5	2264	5	3328	50	4770	10
808	5	2291	5	3340	5	4787	5
841	5	2334	5	3341	5	4790	5
844	5	2474	10	3344	5	4808	5
854	5	2480	5	3361	5	4809	5
869	5	2507	5	3417	5	4853	25
954	5	2519	5	3421	5	4861	5
979	5	2550	5	3446	5	4862	5
1006	5	2557	5	3459	5	4868	50
1016	5	2568	10	3550	5	4883	5
1070	5	2570	25	3559	5	4884	5
1083	10	2572	5	3579	5	4907	5
1127	5	2606	5	3633	5	4920	5
1129	5	2630	10	3636	500	4942	5
1131	5	2634	5	3681	5	4966	5
1179	5	2670	5	3727	5	4974	5
1205	5	2706	5	3756	10	4976	5
1317	5	2721	5	3770	5	4988	5
1390	5	2726	5	3772	5	Aproximaciones.	
1404	5	2740	5	3780	5	1483	$ 20
1462	5	2746	5	3839	5	1485	20
1466	25	2778	5	3848	5	3635	10
1480	5	2779	100	3876	10	3637	10

AVISO IMPORTANTE.

Curazao Enero 19 de 18

Es koe ta firma akí bao, ta na di conocé koe segun pagame di Docter I. Senior ta bai atrado, koe sigi asina, é contrat lo ta kibrá, alomenos firmadó meste comportánan na paga ma cente, sino é ta obligá di mi desidicion den é asunto ai. Bien ro nos mes lo por comprendé lo ta na nos mes inconvenient.

Comprendiendo koe tempoe ta loe, ma 75 cts. pa luna ta un masjá chikitoe pa lo ko é ta na nos, lagando sin paga, ta ral koe é suma ta aumentá

Lesadónaro, mi kier papia ma goe coe boso, ma— pasa boso bon arriba principio di nos pa koe nos a toema.

firma
XERCES

"Impr. de la Libreria" de A. Bethencourt